

Sygn. akt I ACa 834/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Dariusz Małkiński (spr.)
Sędziowie	:	SA Jadwiga Chojnowska SO del. Grażyna Wołosowicz
Protokolant	:	Elżbieta Niewińska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2019 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko **Skarbowi Państwa (...)**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 22 października 2018 r. sygn. akt I C 2027/17

I. oddala apelację;

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu w instancji odwoławczej;

III. odmawia przyznania wynagrodzenia pełnomocnikowi powoda, działającemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

(...)

UZASADNIENIE

Powód A. K., reprezentowany przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika procesowego, po sprecyzowaniu powództwa wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – (...) na swoją rzecz kwot: 1.000.000 zł tytułem odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i 3.000 zł miesięcznie, płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz dożywotniej renty płatnej miesięcznie począwszy od marca 2000 r. w wysokości każdorazowego przeciętnego

miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłaszanego przez GUS wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat. Ponadto wniósł o przyznanie pełnomocnikowi wynagrodzenia tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W uzasadnieniu podniósł, że dochodzone roszczenia wiąże z bezprawnymi działaniami wymiaru sprawiedliwości, wskutek których został on pozbawiony majątku, a zdrowie i życie małoletniego R. K. (1) zostało istotnie zagrożone. Jako podstawę prawną żądań wskazał art. 417¹ § 2 k.c., art. 417² k.c., art. 77 Konstytucji R.P. oraz art. 424 z ind. 1b k.p.c.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach wniósł o odrzucenie pozwu powołując się na brak zdolności sądowej po jego stronie, jako pierwotnego adresata roszczeń powoda. Natomiast w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku, domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej R.P. Zakwestionował powództwo co do zasady i wysokości, jak również podniósł zarzut przedawnienia roszczeń dochodzonych za okres poprzedzający 3 lata od wytoczenia powództwa.

Wyrokiem z dnia 22 października 2018 roku, zapadłym w sprawie o sygn. akt: I A Ca 834/18, Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił powództwo, odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu w całości oraz przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Białymstoku na rzecz adwokata E. T. kwotę 10.800 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu. Postanowieniem z dnia 23 października 2018 roku Sąd Okręgowy sprostował oczywistą omyłkę zawartą w swoim wyroku z dnia 22 października 2018 roku w ten sposób, że w punkcie III tegoż wyroku, po słowach "na rzecz adwokata E. T. kwotę", wpisał „7.200 złotych” w miejsce omyłkowo wpisanej kwoty : „10.800 złotych”

Wyrok powyższy został wydany w oparciu o następujące ustalenia i ocenę prawną:

A. K. był stroną szeregu postępowań sądowych, dotyczących w głównej mierze małoletniego R. K. (1), ur. (...), przy czym powód nie jest jego biologicznym ojcem. Matka dziecka postanowieniem Sądu Rejonowego w Olecku z dnia 22.08.2000 r.(sygn. akt: III Nsm 94/00) pozbawiona została władzy rodzicielskiej nad synem , a następnie zmarła. Od najmłodszych lat to powód sprawował bezpośrednią pieczę nad tym dzieckiem.

W sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Suwałkach pod sygn. akt: I Ns 138/90 z wniosku I. J. o dział spadku po T. J., w kilka lat po uprawomocnieniu się zapadłego postanowienia, powód wystąpił z żądaniem dopuszczenia go do udziału w postępowaniu jako jego uczestnika, powoływał się przy tym na czynność odkupienia udziałów spadkowych od spadkobierców zmarłego, przy czym bezspornym pozostaje, iż nie przysługiwały mu jakiegokolwiek uprawnienia do występowania w postępowaniu spadkowym (prawomocne postanowienie z dnia 22.03.1989 r. o sygn. akt: I Ns 66/89); pozostali uczestnicy postępowania nie zgłaszali wniosku o jego wezwanie.

We wrześniu 2004 r. do Sądu Rejonowego w Olecku wpłynęła informacja, iż małoletni R. K. (1), przebywający wraz z powodem w miejscowości W., gm. K., nie ma zapewnionych prawidłowych warunków niezbędnych dla codziennej egzystencji i konieczne jest podjęcie natychmiastowej interwencji. Przyczyną takiego stanu rzeczy było m.in. znaczne skoncentrowanie się powoda na wszczynaniu kolejnych spraw przeciwko organom państwowym, dotyczących m.in. zdarzenia z 2004 r. z udziałem funkcjonariuszy Policji, podczas którego – wskutek interwencji – narażono, zdaniem powoda, małoletniego na uszczerbek na zdrowiu; miał on doznać wówczas szoku, co negatywnie przełożyło się na jego sferę psychiczną i wpływa na nią do dnia dzisiejszego; następnie powód występował z kolejnymi doniesieniami przeciwko organom prokuratury i sądów powszechnych, którym przypisywał charakter „zorganizowanej grupy przestępczej” ale również „okradzenie go z majątku i domu”, w związku z jego aktualną sytuacją życiową i brakiem środków do życia zarzucał niezapewnienie mu odpowiedniego lokalu mieszkalnego itd. Postanowieniem z dnia 18.01.2005 r. Sąd Rejonowy w Olecku, w sprawie o sygn. akt: III Nsm 46/04, ograniczył powodowi wykonywanie władzy rodzicielskiej nad synem poprzez umieszczenie chłopca w rodzinie zastępczej u babki dziecka- J. W., jednakże faktycznie opiekę nad małoletnim ciągle sprawował powód.

W styczniu 2012 roku, w toku postępowania egzekucyjnego z udziałem dłużnika A. K., udzielono przybicia prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego położonego w S. przy ul. (...) (w przeszłości należącego do powoda), za cenę 50.000 zł. Licytacja nieruchomości była konsekwencją nieuiszczonych na rzecz E. K. świadczeń alimentacyjnych. Środki zaskarżenia wniesione przez powoda okazały się bezskuteczne

Postanowieniem z dnia 25.05.2015 r., zapadłym przed Sądem Rejonowym w Suwałkach w sprawie o sygn. akt: III Nsm 100/14, orzeczenie dotychczas regulujące zagadnienia opieki nad R. K. zostało zmienione w ten sposób, że uchylono ograniczenie władzy powoda nad synem, rozwiązano rodzinę zastępczą i odstąpiono od obciążania powoda kosztami sądowymi. Apelacja powoda od tego rozstrzygnięcia została odrzucona.

W 2016 r. wszczęto z urzędu postępowanie w przedmiocie ograniczenia władzy rodzicielskiej powoda nad małoletnim synem, jednakże ostatecznie stwierdzono brak podstaw do ingerencji w jej wykonywanie.

W dalszej części uzasadnienia Sąd wskazał, iż głównym powodem niezadowolenia powoda z działań podejmowanych w stosunku do jego osoby było pozbawienie go mieszkania (wskutek licytacji komorniczej), nieprawidłowe postępowanie funkcjonariuszy Policji w trakcie interwencji, ale także niezapewnienie mu jakiegokolwiek innego lokalu, co bezpośrednio przekładało się na jego zdolność do sprawowania prawidłowej pieczy nad małoletnim synem – stąd też wielokrotnie domagał się „zabrania dziecka, które musi chować”, a które nie jest jego biologicznym potomstwem. Nadto podnosił, że został on pozbawiony możliwości pracy i prawa do życia. Oskarżenia swoje kierował wobec organów prokuratorskich w S. i zarzucał im dopuszczenie się popełnienia przestępstwa, polegającego na zmuszaniu go do wychowywania małoletniego dziecka.

Sąd Okręgowy, oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, uznał powództwo za niezasadne.

Na wstępie wskazał, że nie zasługiwało na uwzględnienie żądanie odrzucenia pozwu - wobec zaistnienia po stronie pozwanej, określonej przez powoda w pozwie jako Prezes Sądu Okręgowego w Suwałkach - braku legitymacji bierniej. W ocenie Sądu, pełnomocnik powoda ustanowiony z urzędu oznaczenie strony pozwanej ostatecznie sprecyzował, a ponadto jej nieprawidłowe określenie samo w sobie nie dawało podstaw do odrzucenia pozwu.

Odnosząc się natomiast do oceny prawnej roszczeń powoda, Sąd uznał, iż brak jest przesłanek do uwzględnienia powództwa.

Podkreślił, że jakkolwiek przepisy prawa przewidują możliwość wzruszenia prawomocności orzeczeń czy pobawienia ich wykonalności, jednakże wyłącznie przy wykazaniu ściśle określonych przesłanek i dochowaniu określonych procedur. Sposobem na obalenie prawomocności orzeczenia sądu nie jest przy tym wytoczenie kolejnego procesu, w którym strona dowodzi, że orzeczenie określonej treści zostało wydane z naruszeniem przepisów prawa, ale stwierdzenia niezgodności z prawem tego orzeczenia we „właściwym postępowaniu” – art. 417¹ § 2 k.c., czyli w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹ – 424¹² k.p.c.).

Sąd uznał, iż aby podważyć skuteczność prawną orzeczeń zapadłych w sprawach o sygn. akt: III Nsm 496/16 oraz III Nsm 100/14, mocą których uregulowano zagadnienia dotyczące sprawowania pieczy nad małoletnim R. K. (1), powód winien legitymować się stosownym orzeczeniem sądu stwierdzającym niezgodność z prawem tych orzeczeń, uzyskanych w odrębnym postępowaniu. W procesie o naprawienie szkody sąd co do zasady nie jest władny dokonywać indywidualnej oceny legalności konkretnego orzeczenia stanowiącego źródło szkody. Zazaczył, że o ile odrębne przepisy tak stanowią, istnieje możliwość dochodzenia od Skarbu Państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną poprzez wydanie prawomocnego orzeczenia bez wcześniejszego uzyskania prejudykatu. Przepisem szczególnym, o którym mowa, jest art. 424 z ind.1b k.p.c., zgodnie z którym, w przypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Dopiero więc, gdy strona wykorzysta wszystkie możliwości prawne, pozwalające na wyeliminowanie z obrotu wadliwego orzeczenia bądź zniwelowanie szkody wynikającej z jego wydania, może wszcząć postępowanie odszkodowawcze, nawet jeżeli skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem od tego orzeczenia jest niedopuszczalna. Wskazywane przez powoda sprawy prowadzone przed Sądem Rejonowym w Suwałkach dotyczyły wykonywania przez powoda władzy rodzicielskiej nad jego małoletnim synem, przy czym od rozstrzygnięć sądów II instancji w tym przedmiocie ani skarga kasacyjna ani skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługują. Tym samym skuteczność i możliwość dochodzenia przez powoda odszkodowania od Skarbu Państwa za szkodę wyrządzoną poprzez wydanie tych orzeczeń uzależniona jest, w świetle art. 424 z ind. 1b k.p.c., od wyczerpania przez niego przysługujących środków prawnych, służących do wyeliminowania z obrotu kwestionowanych rozstrzygnięć.

Sąd wskazał też na przepis art. 577 k.p.c., umożliwiający sądowi opiekuńczemu zmianę nawet prawomocnych postanowień, o ile wymaga tego dobro osoby, której postępowanie dotyczy. Zwrócił uwagę, że środek ten nie został w niniejszej sprawie wykorzystany, zaś postanowienie zapadłe w sprawie o sygn. akt: III Nsm 100/14 nie zostało nawet skutecznie zaskarżone apelacją. Sąd zauważył, że powód nie sformułował w stosunku do żadnego z postępowań konkretnych zarzutów i nie można zapadłym rozstrzygnięciom przypisać bezprawności. Przeszkodą uniemożliwiającą uwzględnienie roszczenia było również nieudowodnienie przez niego przesłanek przewidzianych w art. 417 k.c. w postaci szkody oraz związku przyczynowego pomiędzy powoływanymi przez powoda zdarzeniami i uszczerbkiem w jego majątku. Zdaniem Sądu żądana kwota nie pozostaje w związku ze zdarzeniami faktycznymi, z których powód wywodzi swoje roszczenie, a twierdzenia o jej wysokości są zupełnie dowolne i nie zostały poparte żadnym dowodem. Zastępowany przez zawodowego pełnomocnika nie wykazał się należyłą inicjatywą dowodową, przy czym w zakresie dowodów nie zaoferował ich w sposób należyty. Ponadto zwrócił uwagę, że powód odwoływał się do niezgodnych z prawem orzeczeń w sprawach, które toczyły się przed Sądem Rodzinnym w Suwałkach pod sygn. akt: III Nsm 496/16 oraz III Nsm 100/14, jednakże nie wskazał, z którymi konkretnie orzeczeniami wiąże powstanie swojej szkody, ani też w jakiej sprawie został złożony przez niego wniosek z kwietnia 2000 r. Końcowo, odwołując się do art. 417¹§ 3 k.c., stwierdził, że powód domagając się odszkodowania na tle nierozpoznania „jakiegoś” wniosku z 2000 r., winien legitymować się stosownym prejudykatem- w przeciwnym wypadku nie jest uprawniony do domagania się odszkodowania w związku z rzekomą przewlekłością postępowania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 102 k.p.c., uznając, że w niniejszej sprawie zachodzi wypadek szczególny, uzasadniający odstępianie od obciążania powoda kosztami. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego powodowi z urzędu ustalono na podstawie § 8 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 r. (Dz.U. z 2016r., poz. 1714) w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powoda, który zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie pkt. I zarzucił:

- 1.naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego w szczególności zeznań powoda, co skutkowało poczynieniem niepełnych ustaleń faktycznych związanych z przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego;
- 2.sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż powód nie udowodnił szkody czy też doznanej krzywdy, jej wysokości, ani związku przyczynowego pomiędzy powoływanymi zdarzeniami i uszczerbkiem w jego majątku, w sytuacji gdy szczegółowa analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań powoda, prowadzi do wniosku przeciwnego.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I i uwzględnienie powództwa w całości .

Apelację od wyroku wniósł również osobiście powód (k. 189-190), która następnie została o uzupełniona pismem z dnia 21 listopada 2018 roku (k. 215-218). Z treści nieformalnej apelacji wniesionej przez powoda wynikało, że

nie zgadza się on z rozstrzygnięciem Sądu I instancji i domaga się uchylenia zaskarżonego wyroku. Podnosił, że sędzia rozpoznająca sprawę oraz jego pełnomocnik dopuścili się przestępstwa „ukrywania czego dotyczy sprawa”, pozbawiając tym samym powoda prawa do obrony i wiedzy o sprawie. Działali tym samym na jego niekorzyść.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wnosił o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja osobista powoda, jak też wniesiona przez jego pełnomocnika nie mogły być uwzględnione z uwagi na to, iż zawarte w nich zarzuty okazały się oczywiście niezasadne.

Sąd Okręgowy wszechstronnie rozważył zgromadzony w sprawie materiał dowodowy i poczynił prawidłowe, niesprzeczne z tym materiałem ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny podziela w całości. Wbrew wywiodom apelacji Sąd I instancji nie dopuścił się żadnego z zarzucanych uchybień - w sposób prawidłowy zgromadził w sprawie materiał dowodowy, poddał go wnikliwej ocenie, a w konsekwencji ustalił stan faktyczny, odpowiadający treści zaoferowanych przez stronę dowodów. Stąd też Sąd Apelacyjny, uznając ustalenia te za prawidłowe, przyjął je za własne, czyniąc integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ponowne ich przytaczanie.

Niezasadne okazały się zaprezentowane w apelacji pełnomocnika powoda i bardzo lakoniczne w swej treści argumenty o sprzeczności istotnych ustaleń Sądu I instancji z zebranymi dowodami oraz naruszeniu art. 233 § 1 k.p.c. W judykaturze ugruntowany jest pogląd, że strona nie może skutecznie podnieść zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., twierdząc że dokonano wadliwych ustaleń faktycznych, tylko dlatego, że stan faktyczny ustalono w sposób odbiegający od jej oczekiwań. Podkreślić należy, iż istota zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych nie może opierać się na odmiennej ocenie materiału dowodowego, innymi słowy na forsowaniu własnego poglądu strony w danej kwestii. Stawiając tego rodzaju zarzut skarżący powinien zatem sprecyzować, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłuszne im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002 roku, II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Apelujący w istocie uchybień takich nie wskazał, formułując bardzo ogólnikowo zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i nie określając nawet z jaką konkretną wadliwością (sprzecznością z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym, zasadami doświadczenia życiowego czy też zasadami logiki) zarzut ten jest powiązany. W ocenie Sądu Apelacyjnego tak ogólnikowo poczyniony zarzut z pewnością nie zasługiwał na uwzględnienie. Również zarzuty apelacji osobistej powoda zostały sformułowane w sposób, który uniemożliwia jakiegokolwiek, merytoryczne odniesienie się do nich. Nie mają bowiem one żadnego związku z treścią wyroku i argumentami przytoczonymi w jego uzasadnieniu, które Sąd Odwoławczy podziela i uznaje za własne, zarówno jeśli chodzi o ustalenia faktyczne, jak też ocenę prawną.

W ramach dokonywanej z urzędu kontroli prawidłowości stosowania prawa materialnego Sąd Apelacyjny ocenia, że Sąd Okręgowy wyraził prawidłowy pogląd w kwestii niedopuszczalności dochodzenia roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 417² § 2 k.c. w przypadku braku prejudykatu stwierdzającego wadliwość orzeczenia, z którego wydaniem strona wiązała swoją szkodę. Z treści art. 417² § 2 k.c. wynika wprost, że niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia nie może być przedmiotem samodzielnych ustaleń sądu w procesie o naprawienie szkody. Sąd rozpoznający sprawę o odszkodowanie nie jest właściwy do indywidualnej oceny legalności konkretnego wyroku lub postanowienia wskazywanego jako źródło szkody. Przepis art. 417¹ § 2 k.c. nie tylko nie upoważnia sądów odszkodowawczych do samodzielnego stwierdzania bezprawności orzeczeń, ale odsyła w tym zakresie do właściwych procedur. Szczególnym przewidzianym do tego trybem jest skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424¹- art. 424¹² k.p.c.). Prawomocne orzeczenie może być również wzruszone wskutek skargi kasacyjnej lub skargi o wznowienie postępowania, gdy dojdzie do uchylenia lub zmiany wyroku. Potrzebę podważenia jego zgodności z prawem w odrębnym postępowaniu uzasadniają względy związane z zasadą pewności prawa, co niesie za sobą konieczność dokonywania jego jednolitej wykładni i stosowania. Sąd odszkodowawczy

nie może samodzielnie orzekać o legalności orzeczenia, gdyż stwarza to niebezpieczeństwo wydawania sprzecznych rozstrzygnięć.

Skarżący nie wykazał, aby uzyskał w jednym z wymienionych trybów prejudykat stwierdzający niezgodność z polskim prawem prawomocnych postanowień, które wskazuje jako źródło swojej szkody. Trafnie w związku z tym Sąd Okręgowy przyjął, że brak stosownego prejudykatu wywołuje skutki w zakresie prawa materialnego- niemożność skutecznego dochodzenia roszczenia odszkodowawczego od Skarbu Państwa na podstawie art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. Sąd I instancji zasadnie też podkreślił, że do czasu, gdy wadliwość prawomocnego orzeczenia, z którego wydaniem strona wiąże odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa, nie zostanie stwierdzona w odrębnym postępowaniu, orzeczenie to uznaje się za odpowiadające prawu, co gwarantuje ochronę stanów ukształtowanych na jego podstawie. Nie podważone przez skarżącego orzeczenia obowiązują zatem nadal w obrocie prawnym i stosownie do art. 365 § 1 k.p.c. wiążą sądy oraz inne wymienione w tym przepisie organy.

Podkreślić należy, że odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa wiąże się wyłącznie z takim działaniem lub zaniechaniem organów władzy, które są niezgodne z prawem, a ich normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody. Bezprawność jako przesłanka odpowiedzialności Skarbu Państwa musi być rozumiana ściśle - jako niezgodność tylko z konstytucyjnymi źródłami prawa. Ponadto w piśmiennictwie wskazuje się, że „środki prawne, z których strona mogła skorzystać, zależą od okoliczności sprawy i każdorazowo ta okoliczność powinna być badana w pierwszej kolejności przy rozpoznawaniu powództwa o odszkodowanie za wydanie bezprawnego orzeczenia bez przedłożenia prejudykatu. Dopiero gdy strona wykorzysta wszystkie możliwości prawne pozwalające wyeliminowanie z obrotu wadliwego orzeczenia bądź zniwelowanie szkody wynikającej z jego wydania, może wszcząć postępowanie odszkodowawcze, nawet jeżeli skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem od tego orzeczenia jest niedopuszczalna. Wszelkie zaniechania i uchybienia względnie zarówny strony, jak i jej pełnomocnika obciążają stronę" (vide komentarz do art. 424 ¹b k. M. Manowska (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom I. Art. 1-505(38), wyd. Wolters Kluwer, 2015, LEX).

Podkreślić należy, że powód nie wykazał również zaistnienia szkody w wymiarze majątkowym ani też związku przyczynowego pomiędzy orzeczeniami, które zapadły w sprawach przez niego powołanych (sygn. akt: III Nsm 496/16 oraz III Nsm100/14) bądź pomiędzy działaniami Sądu w toku tych postępowań a ewentualną szkodą.

Z tych względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację na mocy art. 385 k.p.c. Jednocześnie, dzieląc rozstrzygnięcie Sądu I instancji o odstąpieniu od obciążenia powoda kosztami procesu, uznał, że istnieją podstawy do zastosowania art. 102 k.p.c. także w odniesieniu do kosztów postępowania apelacyjnego.

Odnosząc się z kolei do wniosku o przyznanie wynagrodzenia pełnomocnikowi działającemu z urzędu, który to wniosek został wyartykułowany dopiero na rozprawie apelacyjnej w dniu 21 lutego 2019 roku, to wskazać należy, że nie zasługiwał on na uwzględnienie. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016r. (Dz.U. z 2016r., poz. 1714) w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu stanowi, że adwokatowi ustanowionemu z urzędu przysługuje prawo domagania się od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w wysokości określonej w Rozporządzeniu (§ 4, § 8 i § 16 ust. 1 pkt 2). Pomoc ta jednak powinna być udzielana zgodnie z wymaganiami stawianymi profesjonalście, jak to już wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 sierpnia 1997 r. II CZ 88/97 (OSNC 1998, z. 3, poz. 40). Również w świetle aktualnego orzecznictwa przyjmuje się, że jest to pomoc w świetle zasad doświadczenia życiowego i przepisów prawa przynajmniej w jakimś zakresie efektywna. Zdaniem Sądu Apelacyjnego o takiej działaniu pełnomocnika nie można mówić w niniejszej sprawie.

(...)